

Föreläsning 17

Elias Castegren

Inkapsling

**Uppföljningsmötet på fredag vigs åt de som inte är klara med Z101
(se Piazza)**

Kolla in Java Visualizer!

http://cscircles.cemc.uwaterloo.ca/java_visualize

Var är vi i schemat?

Typ	Innehåll
F15	Introduktion till objektorientering. Från C till Java. Skräpsamling 1/2. Huvudmål: A2, M37, N40
F16	Skillnad klass och objekt. Konstruktörer. Instantiering, referenser, klassvariabler. Identitet och ekvivalens. Huvudmål: H19, H20
F17	Inkapsling. Inre och nästlade klasser. Wrapperklasser. Huvudmål: A2, G15, G16, G17
F18	Arv och klasshierarkier. Överlagring. Överriding. Överlagring av konstruktörer. Separation of Concerns. Huvudmål: B4, B5, B6, K30, K31, K32

- Skillnad klass och objekt

”En klass är en mall för hur en viss sorts objekt skapas”

- Konstruktörer och instantiering

Varje klass har en eller flera konstruktörer som anropas när objektet skapas

- Referenser

Inga pekare. Alla objekt nås genom referenser.

- Identitet och ekvivalens

”Samma objekt” vs. ”Likadana objekt”. $x == y$ vs. $x.equals(y)$

Klassvariabler

- Ingenting existerar utanför klasserna
- Metoder och attribut hör till specifika objekt

`x.getFoo()` betyder något annat än `y.getFoo()`

- Kan vi ha globala variabler?
- Hur kör `main`-metoden om det inte finns något objekt när programmet startar!?

```
public class Foo {  
    public static void main(String args[]) {  
        ...  
    }  
}
```

Klassvariabler

- Metoder och attribut som markeras som `static` hör till *klassen*
- Saknar mottagare

jämför `x.getFoo()` — Skicka meddelandet `getFoo` till `x`.

med `Foo.bar()` — Anropa `bar` i klassen `Foo`.

- Statiska metoder (klassmetoder) är som funktioner.
- Statiska attribut (klassvariabler) är som globala variabler.
- Statisk kod kan inte anropa icke-statisk kod!

Varför?

Var är vi i schemat?

Typ	Innehåll
F15	Introduktion till objektorientering. Från C till Java. Skräpsamling 1/2. Huvudmål: A2, M37, N40
F16	Skillnad klass och objekt. Konstruktorer. Instantiering, referenser, klassvariabler. Identitet och ekvivalens. Huvudmål: H19, H20
F17	Bli ännu lite bättre på att förstå Java-kod Huvudmål: A2, G15, G16, G17
F18	Arv och klasshierarkier. Överlagring. Overriding. Överlagring av konstruktorer. Separation of Concerns. Huvudmål: B4, B5, B6, K30, K31, K32

- Arv (mycket kort)

En klass kan *ärva* av en annan klass

Klassen A ärver av Klassen B $\Rightarrow$ En A är (också) en B

En pudel är (också) en hund. En hund är (också) ett djur.

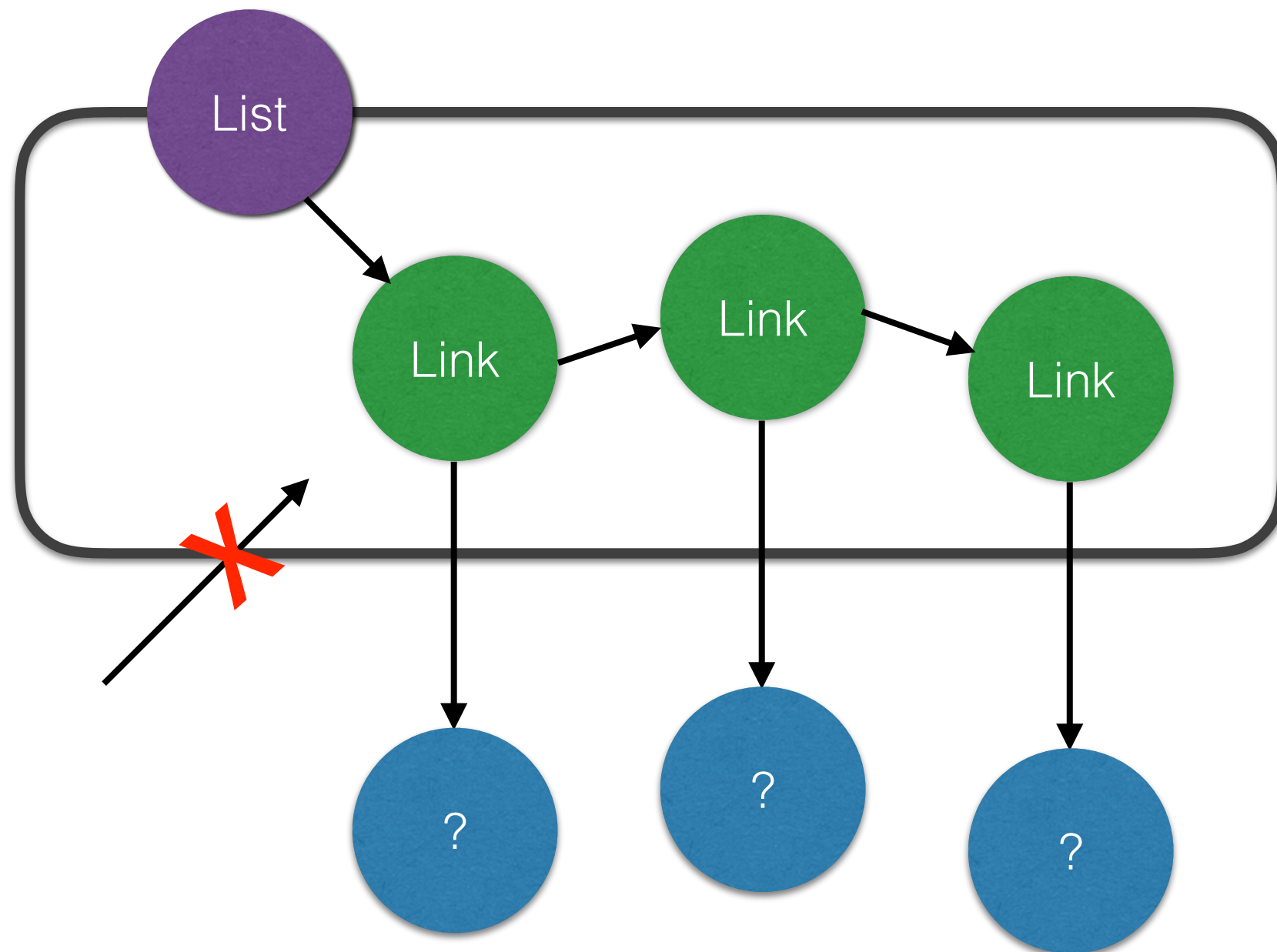
```
public class Poodle extends Dog {  
    ...  
}
```

```
public class Dog extends Animal {  
    ...  
}
```

Alla klasser ärver av klassen Object (ett objekt är (också) ett Object).

Inkapsling

- Relaterat till modularisering och informationsgömning.
- Inkapsling avser *ägarskap* av vissa objekt:

Inkapsling

- ”I Java får man inkapsling om man använder `private`!”

Inte sant!

```
public class Customer {  
    private Account bankAccount;
```

```
    public Account getAccount() {  
        return this.bankAccount;  
    }
```

Läckage!

```
    public void stealAccount(Customer c) {  
        this.bankAccount = c.bankAccount;  
    }  
}
```

Läckage!

- `private` avser synlighet *per klass*, inte per objekt!
- `private` **kan** användas för att uttrycka att **avsikten** är inkapsling (men inga garantier ges)

Inkapsling

- Ett sätt att undvika läckage är att kopiera alla (ägda) objekt som passerar gränssnittet:

```
public class Customer {  
    private Account bankAccount;  
  
    public Account getAccount() {  
        Account accountCopy = this.bankAccount.clone();  
        return accountCopy;  
    }  
}
```

```
public class Thief {  
    public void steal(Customer c) {  
        Account account = c.getAccount();  
        account.setBalance(0);  
    }  
}
```

Ändrar en kopia!

Inkapsling

- Ett sätt att undvika läckage är att kopiera alla (ägda) objekt som passerar gränssnittet:

```
public class Customer {  
    private Account bankAccount;  
  
    public Customer(Account account) {  
        this.bankAccount = account;  
    }  
  
    public Account getAccount() {  
        Account accountCopy = this.bankAccount.clone();  
        return accountCopy;  
    }  
}
```

Vad är fel här?

```
public class Theif {  
    public void trick(Customer p) {  
        Account account = new Account(10000)  
        Customer c = new Customer(account)  
        account.setBalance(0);  
    }  
}
```

Ändrar kundens konto!

Inkapsling

- Ett sätt att undvika läckage är att kopiera alla (ägda) objekt som passerar gränssnittet:

```
public class Customer {  
    private Account bankAccount;  
  
    public Customer(Account account) {  
        this.bankAccount = account.clone();  
    }  
  
    public Account getAccount() {  
        Account accountCopy = this.bankAccount.clone();  
        return accountCopy;  
    }  
}
```

```
public class Theif {  
    public void trick(Customer p) {  
        Account account = new Account(10000)  
        Customer c = new Customer(account)  
        account.setBalance(0);  
    }  
}
```

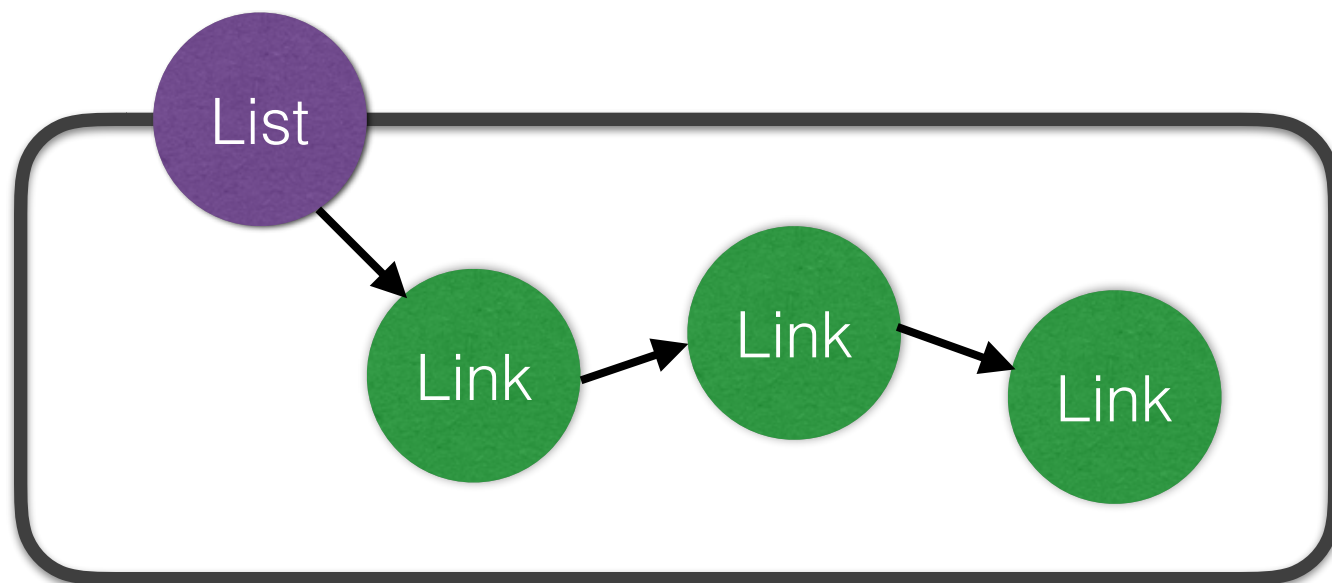
Ändrar den lokala kopian!

Inkapsling (Nästlade klasser)

- Inkapsling sker på två nivåer:

Objektnivå — Listans länkar (objekten) är inkapslade i Listan (objektet)

Klassnivå — Klassen `Link` är bara meningsfull för klassen `List`


```
public class List {  
    private class Link {  
        private Object elem;  
        private Link next;  
        ...  
    }  
    private Link first;  
    ...  
}
```